19.11.2026

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen arviointimenettely, arviointiryhmän kokous nro 6

Aika	17.11.2026 klo 12.00–15.00
Paikka	Meritullinkatu 10, 2. krs. K203 Scientia, Helsinki tai Teams
Kutsuttu	
Jäsenet	kaupunkineuvos Jyrki Myllyvirta, puheenjohtaja hyvinvointialuejohtaja Tero Järvinen, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue hallitusneuvos Minna-Marja Jokinen, valtiovarainministeriö erityisasiantuntija Erika Juutinen, sosiaali- ja terveysministeriö johtava asiantuntija Jaana Määttälä, sisäministeriö johtava erityisasiantuntija Hanna Viljakainen, valtiovarainministeriö, arviointiryhmän sihteeri ja pysyvä asiantuntija
Kutsutut asiantuntijat	aluehallituksen puheenjohtaja Lasse Hautala, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue erityisasiantuntija Janne Härkönen, valtiovarainministeriö asiantuntija Eero Jussila, sosiaali- ja terveysministeriö talousjohtaja Anu Helin, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue, klo 12:22 alkaen asiakohdat 2–7 talouspäällikkö Heli Hämeenniemi, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue, klo 12:22 alkaen asiakohdat 2–7

Käsitellyt asiat

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12:00 ja totesi osallistujat.

Hyväksyttiin asialista.

Todettiin edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksytyksi sähköpostilla.

Keskusteltiin edeltävän päivän aluevaltuuston infotilaisuudesta.

2. Katsaus alueen talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2027–2030 käsittelyyn

Alue esitteli talousarvion 2027 ja taloussuunnitelma 2027–2030 valmistelun tilannetta. Aluevaltuusto on tehnyt aiemmin annetun toimenpide-ehdotuksen mukaisesti päätöksen alijäämien kattamisesta vuoteen 2030 mennessä. Aluehallituksen ja aluevaltuuston talousarvion käsittelykokoukset ovat joulukuussa.

Valmistelussa käytetään 22.10.2026 julkaistua arviota valtion rahoituksesta. Talousarvion asiakasmaksutuottoihin tehdään täysimääräiset korotukset ja muuhun palveluhinnastoon esitetään hyvinvointialueindeksin mukaisia korotuksia. Henkilöstömenoihin on huomioitu palkankorotukset 4,2 prosentin mukaisesti, yhteistoimintamenettelyn vaikutukset sekä tasausmaksun alenema. Talousarvioon vuodelle 2027 on viety toimenpide-ehdotusten vaikutukset sekä muut sopeutukset. Muun muassa työterveyshuolto ja poistot on budjetoitu marraskuussa tehtyjen päätösten vaikutukset huomioiden. Järjestöavustuksia, koulutuskuluja ja omaa tutkimustoimintaa on karsittu. Sopeutusta sisältyy terveyspalveluihin 5,0 milj. euroa, sosiaalipalveluihin 7,7 milj. euroa, konsernipalveluihin 5,1 milj. euroa ja pelastustoimeen 0,27 milj. euroa. Poistosuunnitelman muutoksen vaikutus on noin 2,0 milj. euroa. Suunnitelmavuosille 2028–2029 alue arvioi tarvitsevansa sopeutusta yli 20 milj. euroa sisältäen aiemmin toteutettujen toimien häntävaikutuksia. Vuoden 2027 talousarvioon toteutettavat toimenpiteet valmistellaan päätöksentekoon ensin ja talousarvion hyväksynnän jälkeen tarkennetaan suunnitelmavuosien toimenpiteet.

Alueen esittelemän valmistelun mukainen talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2027–2030 hillitsisi nettokustannusten kasvua etupainotteisesti ja tavoittelisi vähintään 30 milj. euron ylijäämäistä tulosta vuonna 2027. Arviointiryhmä pitää kannatettavana sopeutustoimen painottamista vuoteen 2030 ulottuvan alijäämän kattamiskauden ensimmäisille vuosille, jolloin niitä tarvitaan kokonaisuudessaan euromääräisesti vähemmän, koska ne ehtivät vaikuttaa pidemmän aikaa. Etupainotteisesti toteutettu sopeutus myös mahdollistaa myöhemmille vuosille enemmän liikkumavaraa mm. alueen rahoitusnäkymän mahdollisesti muuttuessa.

3. Kokouksen johtopäätökset sekä arviointiryhmän toimenpide-ehdotukset ja suositukset

Arviointiryhmä on kuullut alueen selvityksen talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2027–2030 valmistelun tilanteesta ja toteaa siihen liittyen seuraavaa:

Aluevaltuusto on 2.11.2026 § 96 hyväksynyt arviointiryhmän toimenpide-ehdotuksen vuoteen 2030 saakka ulottuvasta taloussuunnitelmasta, jonka mukaisesti alijäämät tulevat käytettävissä olevan rahoitusarvion perusteella katetuksi viimeistään vuoden 2030 aikana. Aluevaltuuston päätös tarkoittaa, että aluevaltuusto on sitoutunut päättämään sellaisista toimenpiteistä, joilla aluevaltuuston päätös on toteutettavissa eli taseeseen kertynyt alijäämä katettavissa vuoden 2030 aikana.

Arviointiryhmä toteaa, että aluevaltuuston tulee 2.11.2026 § 96 tekemänsä päätöksen mukaisesti talousarviossa 2027 ja taloussuunnitelmassa vuosille 2027–2030 luoda uskottavalla tavalla edellytykset päätöksensä toteuttamiseksi.

Arviointiryhmä tiedostaa, että joulukuussa 2026 päätettäväksi tulevassa taloussuunnitelmassa 2027–2030 suunnitelmakauden viimeiset vuodet ovat vielä tässä vaiheessa väistämättä yleisluontoisemmin esitettyjä kuin talousarviovuosi 2027.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen tulee viivytyksettä ryhtyä valmistelemaan aluevaltuuston 14.12.2026 talousarviokäsittelyn jälkeen tarkempia, konkreettisia, toimialuekohtaisia taloussuunnitelmavuosille kohdentuvia sopeutustoimenpiteitä. Toimenpiteistä pitää käydä ilmi niiden ajalliset ja euromääräiset tavoitteet. Arviointiryhmä edellyttää, että hyvinvointialue täydentää taloussuunnitelmaa, siihen sisältyviä toimenpiteitä ja niiden vaikutusarvioita siten, että tarkennettu suunnitelma tulee käsitellä 16.4.2027 mennessä aluevaltuustossa.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen tulee täsmentää hyvinvointialueiden rahoituslaskelmien päivittämisen yhteydessä säännönmukaisesti hyvinvointialueen talouden painelaskelma vuosille 2027–2030 ja ottaa tämä huomioon talouden suunnittelussa.

Arviointiryhmän antamat toimenpide-ehdotukset ja suositukset muodostavat toisiaan tukevan kokonaisuuden. Toimenpide-ehdotukset ovat välttämätön osa alijäämän kattamisen ja hyvinvointialueen talouden tervehdyttämisen mahdollistavassa taloussuunnitelmassa ja annetut suositukset tukevat toimenpide-ehdotusten vaikutuksia hyvinvointialueen talouteen. Arviointiryhmän toimenpide-ehdotusten ja suositusten mukaisten muutosten toteuttaminen vaatii joltakin osin aikaa ja vaikutukset voivat näkyä viiveellä. Jotta vaikutuksia ylipäänsä saadaan aikaiseksi, päätökset pitkäjänteisestä toimintojen kehittämisestä tulee tehdä viivytyksettä.

Arviointiryhmä on nostanut esille myös jatkuvan kehitystyön merkityksen eli mm. hoidon jatkuvuuden, kotiin vietävät ja liikkuvat palvelut, omalääkärimallin käyttöönoton, etä- ja digipalvelut, palvelurakenteen keventämisen mm. ikäihmisten palveluissa ja vammaispalveluissa sekä pelastuspalveluiden paikallisen sopimuksen uusimisen. Ainakin näiden osalta tulisi taloussuunnitelmaan kirjata myös numeerisia toiminnallisia tavoitteita.

4. Viestintä

Alue laatii tiedotteen kokouksen pääkohdista pöytäkirjan hyväksynnän jälkeen.

5. Seuraava kokous

Todettiin seuraavan kokouksen ajankohta 8.12.2026 klo 10:30–14:00 ja paikka Helsinki/Teams. Aiheena vuoden 2027 talousarvio ja taloussuunnitelma 2027–2030.

Arviointiryhmä sopi alustavaan kokoussuunnitelmaan yhden lisäkokouksen 3.2.2027 klo 12–15, jonka kokouspaikka tarkennetaan myöhemmin.

6. Muut asiat

Merkittiin tiedoksi arviointiryhmälle saapuneet vetoomukset ja kannanotot.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen 14:18.